

Fritidsnämnden

Behov av ökad kapacitet av anläggningar och ytor för fritid, idrott och rekreation

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beaktar behoven av anläggningar och ytor för fritid, idrott och rekreation vid fortsatt planering av stadsbyggnad och den demografiska utvecklingen i kommunen.
2. Fritidsnämnden beslutar att en fördjupad studie av behov av idrotts- och fritidsanläggningar ska genomföras under 2015, där bland annat även föreningslivets synpunkter beaktas

Sammanfattning

Nacka kommuns innevånare beräknas öka kraftigt de kommande åren. Fram till år 2030 kommer antalet innevånare i nämndens prioriterade åldersgrupper att öka med drygt 10 000, motsvarande 44 procent. En ökad befolkning ställer krav på en utbyggnad av välfärdsfastigheter inom olika verksamhetsområden. För att möjliggöra och förenkla planeringen ska nämnderna lämna förslag till kommunstyrelsen om respektive nämnds behov av nya verksamhetslokaler fram till år 2030.

Det finns en rad brister i det befintliga utbudet av anläggningar och ytor och det finns behov av nya anläggningar och ytor redan idag. Flera anläggningar har brister och en låg kvalitet. Det är därför angeläget att inventera statusen på kommunens befintliga idrottsanläggningar och planera för en upprustning.

När det ska planeras vilka nya fritidsverksamheter och anläggningar som ett visst bostadsområde eller kommundel ska förses med finns det flera faktorer att utgå ifrån. Antal invånare i olika åldersgrupper, uttalad efterfrågan från föreningar och allmänhet samt socioekonomiska faktorer bör ligga till grund för kommunens bedömning av behov av anläggningar och verksamheter. Även avstånden och allmänna kommunikationer till nästa kommundel med anläggningar har betydelse.

Idrottsföreningarna har redan med den verksamhet de bedriver idag behov av ytterligare konstgräsplaner, ytterligare idrottshallar och de efterfrågar även möjligheter att spela fotboll inomhus vintertid. Fler näridrottsplatser för spontanidrott som ligger tillgängligt till efterfrågas av ungdomar som inte deltar i föreningsidrotten. Fler utegym, belysta motionsspår och bättre villkor för längdskidåkning efterfrågas av allmänheten. En sammantagen bild, som specificeras under ärendet, visar ett band annat ett stort behov av sporthallar och anläggningar för fotboll.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Sport-/bollhallar	12	18	6	2	3	3	14
Gymnastikanpassade hallar	1	1					
Evenemangsarena med publikkapacitet		1	1				
11-mannaplaner, konstgräs	7	10	3	1	1	1	7
7-mannaplaner, konstgräs	4	4				1	1
5-mannaplaner, konstgräs	6	5			1	1	2
11-mannaplaner, naturgräs	3	1					
Grusplaner	4						
Fotbollshall/-tält		1	1		1		2
Idrottsplatser för friidrott	3	3				1	1
Inomhushall för friidrott		1	1				1
Ishallar	5	5				1	1
Konstisbanor utomhus	1	1					
Simhallar	2	3	1		1		2
Ridanläggningar, stallar	2	3	1			1	2
Ridhus, inomhusridning	2	4	2		1		3
Lekplatser	98	98		12	13	14	39
Näridrottsplats för spontanidrott	3	6	3		1	1	5
Utegyms	3	12	9	1	2	2	14
Motionsspår	6	10	4				4
Skidspår	5	7	2				2
Fritidsgårdar	7				1		8
Mindre träffpunkter	2		1		1	1	5

Ärendet

Planeringsunderlag för nya anläggningar

Nacka kommuns innevånare beräknas öka kraftigt de kommande åren. Fram till år 2030 kommer antalet innevånare i nämndens prioriterade åldersgrupper att öka med drygt 10 000, motsvarande 44 procent. En ökad befolkning ställer krav på en utbyggnad av välfärdsfastigheter inom olika verksamhetsområden. För att möjliggöra och förenkla planeringen ska nämnderna lämna förslag till kommunstyrelsen om respektive nämnds behov av nya verksamhetslokaler fram till år 2030.

Utöver satsningar på idrottsanläggningar och stöd till föreningslivet efterfrågas satsningar även på vandringstvägar, motionsspår, badplatser, sjöar för vattenaktiviteter (paddling, segling, vattenskidor mm) skidspår, betongytor (skateboard, BMX, kickbike mm), och andra mötesplatser. Denna kunskap bör till grund för kommunens bedömning av behov av anläggningar och verksamheter. I planeringen är det också angeläget att se hur långt det är till anläggningar i ett andra kommundelar, om det finns tillgänglig kapacitet i dessa och hur man kan ta sig dit med kollektivtrafik.

Behov av nya anläggningar för befintlig verksamhet och reinvesteringar i befintliga anläggningar

Det finns en rad brister i det befintliga utbudet av anläggningar och ytor, och därmed ett stort upprustningsbehov. Dessutom finns det behov av nya anläggningar och ytor redan idag med dagens befolkningens mängd och befintliga verksamheter. Därför är det angeläget att inventera statusen på kommunens befintliga idrottsanläggningar och planera för en upprustning. Speciellt omklädningsrum är i behov av upprustning.

Idrottsföreningarna uttrycker att de redan med den verksamhet de bedriver idag har behov av ytterligare konstgräsplaner, ytterligare idrottshallar och de efterfrågar även möjligheter att spela fotboll inomhus vintertid. Fler näridrottsplatser för spontanidrott som ligger tillgängligt till efterfrågas av ungdomar som inte deltar i föreningsidrotten. Fler utegym, belysta motionsspår och bättre villkor för längdskidåkning efterfrågas av allmänheten.

Framgångsfaktorer när man ska avgöra var en anläggning ska placeras

Tidigare arbeten i Nacka kommun har visat att barn upp till och med 12 år och deras föräldrar uppskattar att ha en viss närhet till fritidsanläggningar och därför har en närhetsprincip tillämpats vid fördelning av tider på till exempel idrottsanläggningar för föreningsidrott. Att ha nära till sina fritidsaktiviteter kan också leda till minskat bilåkande. För gruppen 13-16 år har bedömningen varit att det är möjligt att åka en viss sträcka med buss eller tåg på egen hand för att komma till sina fritidsaktiviteter. För den åldersgruppen behövs det anläggningar i anslutning till kollektivtrafik som det är enkelt att ta sig till med buss eller tåg. Från 17 år kan det vara möjligt att åka något längre för att utöva sina fritidsintressen. Även de med mer smala intressen har visat sig var mer benägna att åka längre sträckor för att kunna delta i sina fritidsaktiviteter.

När nya bostadsområden planeras är det viktigt att även ytor och anläggningar för fritidsaktiviteter, idrott, rekreation och lek planeras in. Ofta kan synergier uppstå om dessa funktioner samordnas i kluster. Bedömningen är att det inom rimliga avstånd ska finnas tillgång till bland annat idrottshall, fotbollsplan, lekplats och fritidsgård. Dessutom ska finnas tillgång till ett antal andra anläggningar i kommunen som det är okej att man behöver resa till.

Frågor om vad som gör en anläggning attraktiv och effektiv har diskuterats i olika sammanhang. Var en anläggning placeras har betydelse för möjligheterna att anläggningen ska kunna användas på mest effektiva vis och därmed gynna verksamheterna som anläggningen är avsedd för. När kommunen ska planera för framtidens idrotts- och fritidsanläggningar är det angeläget att se hur respektive anläggning görs effektiv och attraktiv. Utformningen och den geografiska placeringen påverkar upplevelsen av tillgänglighet, trygghet, säkra vägar till och från aktiviteter såväl som möjligheten till ett effektivt användande och en effektiv skötsel.

Det kan finnas skäl för kluster av anläggningar i anslutning till skolor men även anläggningar i närheten till centrum och centrala busshållplatser och anläggningar som är integrerade i bostadsmiljöer. Flera verksamheter på samma plats ökar attraktionskraften för besökaren samtidigt som det ger en mer effektiv skötsel.

De anläggningar som förläggs i anslutning till skolor kan även på ett enkelt vis användas på dagtid för skolverksamhet och på eftermiddagar, kvällar och helger för fritidsverksamhet. På sått uppnås ett effektivt resursutnyttjande. Andra anläggningar har mycket att vinna på att de uppfattas som enkla att besöka och bör därför förläggas i anslutning till kommundelens centrumanläggningar och centrala busshållplatser, tågstationer och kommande tunnelbanestationer.

Vid planeringen är det även angeläget att ta hänsyn till att det för olika grupper kan vara olika rimligt för att ta sig till verksamheter och anläggningar. För många föreningar är det angeläget med den så kallade närhetsprincipen för de yngre åldrarna. Även för ungdomar måste det upplevas som rimligt att ta sig till de olika fritidsaktiviteterna. Det är också nödvändigt med en rimlig och tillräcklig kapacitet för att kommunen ska upplevas som attraktiv när det gäller möjligheterna att utöva fritidsintressen.

Tidigare beslut och seminarier

Fritidsnämnden har tidigare genomfört en kapacitetsutredning, *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation*, som redovisats för fritidsnämnden med olika delrapporter vid flera tillfällen under våren 2014. Fritidsnämnden har även vid två tillfällen haft seminarier tillsammans med idrottsföreningar och Nacka idrottsallians för att diskutera idrottsrörelsens behov av idrottsanläggningar på kort och lång sikt.

Behov av nya anläggningar

I Nacka bor det cirka 16 000 barn och ungdomar i åldern 8-20 år som för närvarande är den primära målgruppen för de idrotts- och fritidsaktiviteter som kommunen stödjer. För närvarande utreds även om åldersgruppen 21-25 år ska omfattas av någon form av stöd för fritidsaktiviteter. I viss utsträckning görs även satsningar på vuxna och pensionärer. Även personer med funktionsnedsättning är en prioriterad grupp.

Det är inte helt enkelt att bedöma hur många anläggningar av olika slag eller vilka som kan behövas för att det ska vara en rimlig tillgång på anläggningar. För att komma fram till vad som efterfrågas och vad som är en rimlig ambitionsnivå kan det behövas ytterligare utredningar.

Idrottshallar

En fullstor idrottshall har måtten 20 x 40 meter. I kommunens idrottshallar bedrivs fram för allt så kallad traditionell inomhusidrott, som innebandy, basket, handboll, gymnastik och cheerleading. Även handikappidrott, pingis och kampsport bedrivs i vissa idrottshallar. En av idrottshallarna är även utrustad för skytte och en av hallarna är särskilt tillgänglighetsanpassad för vissa funktionsnedsättningar. Ungdomsverksamhet för åldern 11 – 20 år prioriteras kl. 15.30 till 20.30. Om det finns tider kvar efter att de traditionella inomhusidrotterna fått tider kan idrottshallarna även användas för inomhusfotboll.

Utöver de fullstora idrottshallarna finns det även flera mindre gymnastiksalor på vissa skolor. Kommunen hänvisar framför allt verksamhet för barn upp till 10 år till de mindre gymnastiksalarna. Efterfrågan på de mindre gymnastiksalarna är dock begränsad. Flertalet föreningar menar att gymnastiksalarna är för små för deras verksamheter. I gymnastiksalarna bedrivs det främst verksamhet för mindre barn, fotbollsaktiviteter under vintersäsongen och privat vuxenverksamhet.

Redan med den verksamheten som föreningarna bedriver i dag och de som står i kö till verksamheterna behövs det flera fullstora idrottshallar. Emellanåt framförs förslag om att det bör finnas möjlighet för flertalet barn och ungdomar att kunna delta på idrottsaktiviteter inomhus på tider som upplevs som attraktiva för fritidsaktiviteter, oavsett vilken typ av aktivitet som bedrivs. Det centrala är att flertalet unga har möjlighet till fysisk rörelse inomhus på sin fritid. Med en sådan ambitionsnivå är det en stor brist på fullstora idrottshallar i hela Stockholmsregionen.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Sport-/bollhallar	12	18	6	2	3	3	14
Gymnastikanpassade hallar	1	1				1	1
Evenemangarena med publikkapacitet		1	1				

Fritidsnämndens tidigare kapacitetsutredning *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation* har visat att det behövs ytterligare sex fullstora idrottshallar för att kunna erbjuda aktiviteter för de barn och ungdomar som bor i kommunen idag utifrån dagens föreningar och i jämförelse med andra kommuner i landet. För att täcka efterfrågan p.ga. den demografiska utvecklingen fram till år 2030 bedöms att det finns behov av ytterliga åtta sporthallar. Totalt finns därför behov av att bygga 14 sporthallar.

För att få ett effektivt resursutnyttjande kan idrottshallar med fördel placeras i anslutning till skolor. Då kan de användas för skolornas idrottsundervisning på dagtid och av föreningslivets verksamhet på kvällar och helger.

Större tävlingar skapar behov av en evenemangsanläggning

Emellanåt framförs förslag om att Nacka kommun även bör planera för en större evenemangsarena med en större publikkapacitet, till exempel för 3 000 besökande. Större tävlingar inom till exempel gymnastik, innebandy och handboll med lag från Nacka förläggs idag till Eriksdalshallen eller Fyrishov i Uppsala. Frågan om behov och möjligheter med en arrangemangsarena bör utredas ytterligare.

Fotboll

Stor efterfrågan på konstgräsplaner

Idag efterfrågar fotbollsföreningar främst konstgräsplaner. När man anlägger fullstora konstgräsplaner kan dessa även användas som två sjuannaplaner eller fyra femmannaplaner. Då naturgräsplaner konverteras till konstgräsplaner ökar antalet tider att fördela och dessa kan utnyttjas mer effektivt än naturgräsplaner. Även grusplaner som får konstgräs är ett positivt tillskott till föreningsfotbollen.

Enligt fritidsnämndens kapacitetsutredning *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation* behövs redan idag minst tre ytterligare fullstora konstgräsplaner för elvamannafotboll. Även om det redan idag fördelas tider på befintliga grusplaner och naturgräsplaner kan ett första steg vara att planera för konstgräs på de befintliga fotbollsplaner som ännu inte har fått konstgräs. Fram till år 2030 behövs ytterligare 3 elvamannaplaner för att täcka behovet utifrån en ökande befolkning. Det generella behovet är elvamannaplaner men när sådant inte går att få plats med i stadsplaneringen kan fem- och sjuannaplaner vara ett bra alternativ.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
11-mannaplaner, konstgräs	7	10	3	1	1	1	6
7-mannaplaner, konstgräs	4	4				1	1
Summa konstgräs, motsvarande 7-manna	18	24	6	2	2	3	13
5-mannaplaner, konstgräs	6				1	1	2
11-mannaplaner, naturgräs	3						
Grusplaner	4						
Fotbollshall/-tält		1	1		1		2

Yngre barn efterfrågan fotbollsplaner i närmiljön

När nya bostadsområden anläggs är det angeläget att se hur nära det är till närmaste fotbollsplan då föräldrar till barn som är 12 år eller yngre efterfrågar anläggningar i närmiljön. Nya bostadsområden med en beräknad befolkning på 8000 till 10 000 invånare bör förses med en konstgräsplan för elvamannafotboll, som även kan delas i två sju-mannaplaner eller fyra femmannaplaner.

Vinterträning i fotbollshall

Fotboll spelas numer under hela året. Därför föreslår fotbollsöreningar att kommunen ska erbjuda tider till fotbollsverksamhet inomhus vintertid, till exempel genom att det anläggs en fotbollshall eller att en eller flera fotbollsplaner får tält vintertid. Hur många av de aktiva fotbollslagen i kommunen som ska erbjudas möjligheter att träna inomhus på vintern under vissa tider måste utredas ytterligare. Idag finns det ca 360 fotbollslag och bedömningen är att hälften av dem kan vara intresserade av att träna inomhus vintertid. Om ca 180 lag ska erbjudas en varsin träningstimme i en halv hall per lag, som förläggs till vardagar kl 15.30 – 22.00 och helger, så ryms det i en gemensam fotbollshall. Fram till år 2030 finns behov av en ytterligare anläggning för att täcka behovet vid en ökad befolkning.

Idrottsplatser utomhus för friidrott

En ytterligare friidrottsplats för att täcka behovet från en ökad befolkning

Det finns för närvarande tre friidrottsöreningar i kommunen. Kommunen fördelar tider till dessa föreningar på en större friidrottsanläggning och två enklare skolidrottsplatser. Bedömningen är att det går att utveckla befintliga idrottsplatser och att det därför inte behövs ytterligare idrottsplatser för friidrott. Däremot behöver kapaciteten utökas med en ytterligare anläggning fram till år 2030 för att täcka efterfrågan från en ökad befolkning. Det finns även förslag att på sikt erbjuda friidrotten möjligheter att träna inomhus. Idag finns ett fåtal möjligheter till inomhusträning i Stockholmregionen och dessa anläggningar

motsvarar inte efterfrågan. Som ett alternativ till utökad kapacitet för idrottsplatser så är det då lämpligt att bygga en inomhusanläggning för detta ändamål.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Inomhushall för friidrott		1	1				1
Idrottsplatser för friidrott	3	3				1	1

Ishallar, isbanor

På kommunens konstisbanor finns det både tider för allmänhetens åkning och föreningsverksamhet. I kommunen finns en omfattande föreningsverksamhet inom både ishockey och konståkning. Ishallarna är idag öppna under större delen av året.

Den tidigare genomförda kapacitetsutredningen *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation* visar att antal isbanor för närvarande är rimligt i jämförelse med andra kommuner, även om det finns ytterligare efterfrågan hos berörda föreningar. Fram till år 2030 finns dock ett behov av ytterligare kapacitet motsvarande en anläggning.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Ishallar	5	5				1	1
Konstisbanor utomhus	1	1					

Före närvarande finns det planer för att den befintlig utomhusbanan (Björknäs idrottsplats) ska få täkt och därmed kommer även denna bana att räknas som ishall.

De konstfrusna isbanorna kompletteras med ett antal plogade skridskobanor på sjöisar och spolade naturisplaner på grusplaner på parkmark då vädret tillåter.

Simhallar

Frågan om behov av simhallar har utretts vid flera tillfällen. Om ambitionsnivån är att erbjuda simhallar lokalt bör det planeras för en ny simhall i Orminge och en ny simhall i Fisksätra eller Saltsjöbaden som kan ersätta Näckenbadet. Alternativa förslag har varit att bygga en större sim- och badanläggning centralt i Nacka som kan fungera för hela kommunen.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Simhallar	2	3	1		1		2
Simbanor, å 25 m	11	16	5		6		11

Ridanläggningar

En ytterligare anläggning eller öka kapaciteten på befintliga

Frågan om efterfrågan av ridanläggningar och ridsportens behov har utretts i flera sammanhang. Det är inte helt enkelt att bedöma hur stort intresset för ridning kan vara, då bland annat priset för att vara med påverkar intresset för deltagande. Tidigare studier visar att det finns grupper som väljer bort ridning som intresse framför allt för att det är för dyrt. Trots detta är bedömningen att det är lämpligt att antingen öka antalet hästar och bygga ytterligare ridhus vid befintliga anläggningar eller bygga minst ytterligare en ridanläggning på sikt, för att säkerställa att det finns möjlighet att erbjuda ridning.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Ridanläggningar, stallar	2	3	1			1	2
Ridhus, inomhusridning	2	4	2			1	3

I ett första skede föreslås att det byggs ytterligare ridhus på Velamsund respektive Erstavik för att på sätt öka antalet möjligheter till ridning. På sikt kan det även behövas ytterligare en ridanläggning men det kan även vara ett bra alternativ att utöka kapaciteten på befintliga anläggningar.

Näridrottsplatser för spontanidrott, aktivitetsytor, utegym och lekplatser

Stort behov av idrottsplatser för spontanidrott

Med spontanidrottsplatser eller näridrottsplatser menas en mindre flexibel idrottsanläggning som är öppen för spontana aktiviteter, som vänder sig främst till barn och ungdomar. Dessa idrottsplatser ska inte gå att boka av föreningslivet för organiserade aktiviteter. En näridrottsplats ska stimulera till spontan lek och idrott för barn- och ungdomar i alla åldrar. På sådana här näridrottsplatser brukar det finnas möjligheter till att hålla på med en eller flera olika idrotter, till exempel fotboll, handboll, innebandy eller basket. I vissa fall finns det även pingisbord och klättrväggar. Även bord och sittplatser för de som eller sitta ner och prata eller grillplatser uppskattas vid näridrottsplatser som därmed fyller en funktion som mötesplats utomhus för ungdomar.

Även betongparker för skateboard, kickbike och BMX samt ytor för parkour är exempel på aktivitetsytor utomhus som efterfrågas. I mindre utsträckning efterfrågas även bouleanor och tennisbanor som får nyttjas utan förbokning eller krav på medlemskap i förening.

Näridrottsplatserna och aktivitetsytor ska ses som ett komplement till de mer traditionella idrottsanläggningarna och föreningslivets verksamhet. Med dessa satsningar ges unga stöd för fritidsaktiviteter utanför den organiserade idrotten. Erfarenheter visar att dessa

anläggningar används mest effektivt om de placeras i anslutning till centrala stråk där ungdomar rör sig naturligt, i anslutning till bostadsområden, i anslutning till idrottsplatser eller i anslutning till fritidsgårdar som kan stimulera till att en öppen verksamhet bedrivs på anläggningarna. Idag finns ett stort behov av ytterligare näridrottsplatser och med den demografiska utvecklingen beräknas ett behov av ytterligare tolv anläggningar

Antal utegym behöver trefaldigas för att täcka efterfrågan

Utegym är träningsanläggningar utomhus som ska vara tillgängliga för alla som vill träna utomhus, året om, utan förbokning. Det ska vara gratis att använda dessa anläggningar. Utegym används och efterfrågas främst av vuxna. Utegym kan vara byggda i trä eller stål, det brukar framför allt finnas olika maskiner för styrketräning. Utegym brukar placeras i anslutning till motionsspår, i parker, i naturområden, i anslutning till friluftsgårdar, vid badplatser, vid lekplatser eller vid idrottsplatser. I Nacka finns det för närvarande tre utegym och det finns behov av ytterligare nio fram till år 2030.

Lekplatser

Runt om i kommunen finns det flera lekplatser. En lekplats kan vända sig till olika åldersgrupper mellan noll och 12 år. Lekplatserna kan ha till exempel rutschkanor, gungor, gungbrädor, klätterställningar och plats för spel eller idrott. Det kan också finnas plats för lek med sand och vatten och på vintern även pulkabacke eller isbana. På flera platser finns det bord och sittplatser för de som vill vila från leken eller sitta ner och prata.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Lekplatser	98	98		12	13	14	39
Näridrottsplats för spontanidrott	3	12	9		1	2	12
Utegym	3	8	5	1	1	2	9

Motionsspår, skidspår, vandringsvägar

I kommunens kapacitetsutredning *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation* anges att kommunens motionsspår, som även i viss mån används för längdskidåkning vintertid, behöver förbättras och utvecklas samtidigt som nya elljusspår och skidspår bör anläggas. Fritidsnämnden stödjer vissa föreningar som sköter om motionsspår respektive skidspår. Spåren kan finnas på idrottsmark, i naturreservat eller på allmän platsmark.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Motionsspår	6	10	4				4
Skidspår	5	7	2				2

När nya motionsspår och skidspår planeras kan man bland annat ta hänsyn till avstånden och kommunikationerna från olika bostadsområden till närmaste spår. Redan idag finns det i utredningen *Anläggningar och ytor för idrott, spontanidrott och rekreation* förslag om att anlägga fyra nya motionsspår och två nya skidspår. Motivet för flera spår är inte främst antalet invånare eller antalet som använder dessa, utan mera en fråga om tillgänglighet och avstånd till bostaden.

Fritidsgårdar och annan öppen fritidsverksamhet för ungdomar

Fritidsgårdar är öppna mötesplatser för främst ungdomar i åldern 13-17 år. I Nacka bor det knappt 5 700 ungdomar i den åldersgruppen och beräknas öka till 8 900 ungdomar, 57 procent, till år 2030. Fritidsgårdarna erbjuder möjligheter till spontana aktiviteter, utrymme för umgänge med jämnåriga och samtal med vuxna.

Behov av en ytterligare fritidsgård och tre mindre träffpunkter

Nackanätverket, som är ett samarbete mellan sju mellansvenska kommuner, som Nacka initierat och samordnar, har genomfört en studie som kan vara ett riktmärke för hur många fritidsgårdar som är rimligt att erbjuda en kommuns ungdomar. Om det behövs en fritidsgård i ett område beror bland annat på antal ungdomar som bor i området, ungdomars behov, socioekonomiska faktor och vilka kommunikationer det finns till annat område med fritidsgård. Bedömningen är att varje fritidsgård kan ha ett upptagningsområde med ca 800-1200 ungdomar, beroende på vilken typ av område det är. Vanligen besöker cirka 10-15 procent av områdets ungdomar en fritidsgård under förutsättning att det är relativt enkelt att ta sig till fritidsgården. Fritidsgårdar placeras med fördel centralt i bostadsområden i anslutning till knutpunkter för kollektivtrafik och centrumanläggningar.

Som ett komplement till fritidsgårdarna finns det mindre mötesplatser, så kallade träffpunkter, öppna idrottshallar med öppen idrottsverksamhet och öppen verksamhet för flickor i åldern 12-18 år. Dessa verksamheter drivs i samarbete med föreningar. Var dessa förläggs och i vilken omfattning sådana verksamheter behövs är en fråga att bedöma

kontinuerligt. I viss mån kan dessa bedrivas i befintliga föreningslokaler, medan det i andra fall kan behövas nya mindre lokaler i bostadsnära, centrumnära eller kollektivtrafik nära lägen. Sådana lokaler kan fungera även som samlingslokaler och möteslokaler.

Anläggningstyp	Antal anl. idag	Antal anl. för att täcka efterfrågan idag	Behov nya anläggningar idag	Demografiskt behov			Totalt behov nya anläggningar fram till år 2030
				År 2015-2019	År 2020-2024	År 2025-2030	
Fritidsgårdar	7				1		8
Mindre träffpunkter	2		1		1	1	5

Övriga anläggningar och ytor för fritidsverksamhet

Utöver det som nämns ovan finns det ytterligare verksamheter som i olika grad efterfrågar kommunens stöd. Dessa är viktiga att beakta i det fortsatta utredningsarbetet över behov av anläggningar för fritid, idrott och rekreation.

Av tradition har kommunen svarat för att både investera i och svara för skötsel av vissa typer av anläggningar, medan andra finansieras, byggs, ägs eller hyrs och drivs av föreningar utan kommunens direkta medverkan. Då föreningar står för anläggningar på egen hand har det i vissa fall förekommit olika former av kommunalt stöd, såsom tillgång till mark, investeringsbidrag eller kommunal borgen.

De aktiviteter som kräver ytor och någon form av infrastruktur som inte finns med i redovisningen ovan, som förekommer i diskussionen med föreningar och allmänheten är bland annat:

- Pingis, andra racketsporter
- Fäktning
- Kanotsport, segling, vattenskidor, fiske
- Discgolf, fressbeegolf
- Futsal (en form av inomhusfotboll)
- Motorsport, dirtbike
- Cricket
- Inomhushall för skateboard, kickbike, bmx
- Scouting, friluftsliv, orientering
- Modellflyg
- Yta för cirkusföreställningar

Slutsatser – framtida behov

Frågor om möjligheter till fritid, fysisk aktivitet och rekreation bör vara en central fråga i samhällsplaneringen. För att få en bra planering av kommande investeringar behöver kommunen ha en kontinuerlig dialog med föreningslivet om vilka behov av nya anläggningar de menar behövs.

Enheten föreslår att en fördjupad studie av behov av idrotts- och fritidsanläggningar ska genomföras under 2015, där föreningslivets synpunkter och tidigare genomförd kapacitetsutredning beaktas.

Thomas Sass

Utvecklingsledare

Kultur- och fritidsenheten

Jonas Bisander

Controller

Stadsledningskontoret

Jerker Linnerborg

Projektledare

Byggenheten